

İSLAM'A GÖRE İMAN

(TANIMI-MAHİYETİ-ÇEŞİTLERİ-GEÇERLİ OLUŞ ŞARTLARI)

İMANIN TANIMI

İman, sözlük ve kelime olarak güven duygusu içinde tasdik etmek, tereddüt ve şüphe etmeden, gönül huzuruyla bağlanmak. Bir kişiyi söylediği sözde tasdik etmek, **GÜVENMEK, DOĞRULAMAK**, söylediğini **kabullenmek, reddetmemek**, gönül huzuru ile benimsemek, karşısındakine güven vermek, güvenlikte olmak, şüpheye yer vermeyecek biçimde içten ve yürekten inanmak" anlamlarına gelir.

Dini bir terim olarak iman;

"Hz. Peygamber'i, Allah Teâlâ'dan getirdiği kesin olarak bilinen hükümlerde (zarûrât-ı dîniyye) tasdik etmek, onun haber verdiği şeyleri tereddütsüz kabul edip bunların gerçek ve doğru olduğuna gönülden inanmak" demektir.

İman kalbin bağlanması ve teslimiyeti, İslam da dilin ve organların teslimiyeti ve amellerin yapılmasıdır. Görüşler ne olursa olsun hem imanda hem de İslam'da esas olan teslimiyettir. Dolayısıyla iman ve İslam arasında güçlü bir ilişki vardır.

İMANIN GEÇERLİ OLUŞ ŞARTLARI

1- İmanda şüphe olmamalıdır. Canı gönülden kalben tasdik (kabul, onay) etmek

2- Hz. Muhammed'in (sav) Allah'tan aldığı ve uyguladığı dini hükümlerin **HEPSİNİ EKSİKSİZ** kabul etmek. İslam iman esasları **bir bütündür**, bölünme kabul etmez. Her biri birbirleriyle ilişkili ve birbirini tamamlayıcı bir niteliğe sahiptir. Bu esaslar ya toptan kabul edilir ya da biri inkâr edilse toptan reddedilmiş olur. İman esaslarının bir kısmını kabul edip bir kısmını reddetmek İslam dininin bütüncül yapısını, inanç sistemini bozmak, tahrif etmek anlamına gelir.

3-İslam'ın iman esasları **değişmez ve sabittir**. Zamana, mekâna, kişi ve toplumlara göre değişmez. Ezeli ve ebedi gerçekler olarak inanılır. Bütün toplumlara, bütün zamanlara ve bütün coğrafyalara gönderilmiş evrensel birdin olduğunu KABUL ETMEK.

4-Kur'an ayetleri ve dinî hükümler **alay konusu** yapılmamalıdır. Ayetleri ve dinî hükümleri inkâr edip kabul etmemek bir tarafa Kur'an'ı, hatta bir ayeti, dini bir hükmü, emir ve yasağı, helal ve haramı beğenmemek ve alaya almak da imana engeldir.

5-İmana şirk karıştırılmamalıdır. İslam, tevhit esasına dayanan bir dindir. İmanına şirk karıştıran yani Allah'a (c.c.) zatında, sıfatlarında, fiillerinde, ibadetinde ortak koşan kimsenin imanı geçerli değildir

6-Ye's yani ihtimallerin tükendiği ümitsizlik hâinden önce iman edilmelidir.

7-Mümin kişi, Yüce Allah'ın rahmetinden ne ümitsiz ne de emin olmalıdır. Mümin, korku ve ümit arasındaki kişidir.

Sonuç olarak İslam'da imanın geçerli olabilmesi ve kişiyi ahirette ebedi kurtuluşa götürebilmesi için zikredilen şartları taşıması gerekir. Kişi bu şartlara uyduğu takdirde hem dünyada hem de ahirette kazançlı çıkacaktır. ALLAH'IN SEVGİSİNE ULAŞACAKTIR.

İMANIN ÇEŞİTLERİ

TAKLİDİ İMAN: Araştırmadan ve delillere dayanmadan çevrenin yönlendirmesiyle oluşan imana taklidî iman denir.

TAHKİKİ İMAN: Delillere, bilgiye, araştırma ve kavramaya dayalı imana denir. İslam âlimlerine göre taklidî iman geçerlidir. Ancak bu imanın aklı ve dinî delillerle kuvvetlendirilmesi gerekir. Taklidî iman delillere dayanmadığı için zayıftır.

İCMALİ İMAN: inanılması gereken hususlar tek tek söylenmediğinden bu şekilde (**Eşhedü enlâ ilâhe illallâh ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve Resulüh**) iman etmeye İslam'da "İcmali iman" (Toptan iman) denir.

TAFSİLİ İMAN: İslam'da inanılması gereken şeylerin her birine açık ve geniş bir şekilde ayrıntılı olarak inanmaya denir. Bu imanın da üç derecesi vardır:

Birinci derecesi, icmali imana göre daha geniş olan Yüce Allah'a (c.c.), Hz. Peygamber'e (s.a.v.) ve ahiret gününe kesin olarak inanmaktır.

İkinci derecesi, Âmentü'de ifade edilen esaslardır. (İmanın 6 şartı)

Üçüncü derece ise Hz. Peygamber'in (s.a.v.) bildirdiği itikadi, ahlaki, ameli bütün dinî hükümlerin hepsini Allah (c.c.) ve elçisinin kastettiği şekilde tek tek ve ayrıntılarıyla onaylayıp inanmaktır.

İMANIN MAHİYETİ

(GÜÇLENMESİ-ZAYIFLAMASI)

İman etmek İslam dininin temeli ve özüdür. İman edilmesi gereken hususlara inanılmadıkça mümin olunamaz.

Çünkü kişiye dünyada mutluluk, ahirette de kurtuluş sağlayan imandır.

"İman edip sâlih ameller işleyenlere gelince, onlar için altından ırmaklar akan cennetler vardır. İşte bu büyük başarıdır." (Buruc 11)

İMANI GÜÇLENDİREN, KORUYAN

4 EYLEM, DAVRANIŞ

1-Bilgi sahibi olmak güçlendirir, korur. Cahillik İMANI zayıflatır, korumasız bırakır.

2- İbadet etmek güçlendirir, korur. İbadet etmemek İMANI zayıflatır, korumasız bırakır.

3- Ahlaklı olmak güçlendirir, korur. Kul hakkı yemek, kötü ahlak İMANI zayıflatır.

4-Günahlardan, yasaklardan kaçınmak korur, güçlendirir.

Günah işlemek, yasakları çiğnemek İMANI zayıflatır.

ZAYIFLAYAN BİR ŞEYİN SÜREÇ İÇİNDE İLERİDE ÇÖKME, KAYBOLMA, YIKILMA ÖZELLİĞİ VARDIR. KÖTÜ DAVRANIŞ, EYLEM İNSANI DİREKT İMANDAN, DİNDEN ÇIKARMAZ AMA DOLAYLI OLARAK İLERİDE MÜSLÜMANIN İMANDAN ÇIKMASINA SEBEP OLABİLİR. TABİİ Kİ ALLAH KATINDA.

İMAN-AMEL İLİŞKİSİ

Amel, imanın olmazsa olmaz bir parçası değildir. İmanın esası kalbin tasdikinden ibarettir. Çünkü ayet ve hadislerde iman dilin ikrarına değil kalbin tasdikine bağlanmıştır. İmanın bütün şartlarını kalben kabul etmiş bir mümin ihmal, unutmak veya başka bir sebeple dinî vazifelerini yerine getiremese bile dinden çıkmış sayılmaz. Bilerek dinî vecibelerini ihmal eden kimse günahkâr olur. Ancak kişi günahkâr olsa bile iman esaslarını ve dinin hükümlerini inkâr etmediği sürece dinden çıkmaz. Eğer amel imandan sayılsaydı her günah işleyen kâfir kabul edilirdi.

Amel imandan bir parça olmamakla birlikte **amel ile iman arasında sıkı bir ilişki vardır.**

ALLAH'A İMAN ETMEK

NE DEMEKTİR?

1-Allah'a ***Tevhid inancı içerisinde** inanıp (Allah'tan başka Tanrı olmadığına) Allah'ın **en yüce, en mükemmel varlık olduğunu** kabul edip Allah'a **eksik, aciz özellikler vermeden**,

2-Allah'ın ***14 Sıfatına (zati-sübuti) TAM ve EKSİKSİZ** olarak can-ı gönülden inanmaya Allah'a iman etmek denir.

Örn: Bir kişi, Allah'ın 13 özelliğine inanıp 1 özelliğine (Allah, hiçbir şeye benzemez) inanmıyorsa (Hristiyanlık-Yahudilik) veya Allah'a sınırlı özellikler veriyorsa (Allah, bazı şeyleri yaratır, bazı şeyleri bilir gibi) iman olmaz, Müslüman olamaz. ÇÜNKÜ ALLAH (Tanrı) , Descartes'ın deyimiyle **"EN MÜKEMMEL VARLIK"** olduğundan sınırlı, eksik özellikler bulunmaması gerekir.

*TEVHİD İNANCI: (birlik inancı)

Allah'tan başka tanrı (ilah) olmadığına, Allah'ın En Mükemmel varlık olduğuna inanıp Allah'ın özelliklerinde, eylemlerinde ve varlığında Allah gibi en yüce bir dengi olmadığına inanmaktır. Bu inanış İslam'a girmek için özetlenen "Kelime-i Tevhid" dir. (La ilahe illallah) **"İşte O, Allah'tır; O'ndan başka tanrı yoktur."** (Kasas 70)

*ŞİRK İNANCI: (Çokluk-ortaklık inancı)

Allah'ın varlığını kabul edip Allah'ın varlığında, sıfatlarında, eylemlerinde yanına başka tanrılar getirerek, o varlığa Tanrısal (EN MÜKEMMEL) özellikleri verip Allah'ın yanına eş getirme, ALLAH İLE DENK TUTMA, ortak koşma, Allah'a aciz özellikler verip sınırlandırma inancıdır. **"İnsanlardan kimileri vardır ki, Allah'tan başka bazı varlıkları Allah'a denk tanrılar sayar da bunları Allah'ı sever gibi severler. İman edenler ise en çok Allah'ı severler." (Bakara 165)**

ALLAH'A İMAN AÇISINDAN 3 DİN ARASINDAKİ FARK:

Yahudilikte, Yehova'ya (Allah) inanılır. Tektir. Fakat Tanrıya insan özellikleri ve noksan özellikler verirler.(Üzeyir Allah'ın oğludur; güreşir; yorulur, dinlenir, cimridir vb.). "Muhalefetün il havadis sıfatına(Hiçbir şeye benzememesine) eksik inanılır. Ayrıca Yehova, sadece Yahudilerin tanrısıdır-tanrının seçkin ırkı Yahudilerdir- bundan dolayı ırkı dindir. Şirk inancı var. Allah'ın sıfatlarına eksik inanılır. **Hristiyanlıkta**, Baba(Tanrı: yaratıcı)-Oğul(İsa: kurtarıcı)-Kutsal Ruh(Cebrail: Kutsayıcı)'tan oluşan üçlü tanrı anlayışına (Teslis inancı) sahiptirler. "Vahdaniyet Sıfatına"(Tekliğine) inanmazlar". Ayrıca Tanrıya insan özellikleri verirler.(Tanrının meleklerine kızı, İsa'ya oğludur derler) "Muhalefetün il havadis" Sıfatına eksik inanılır şirk inancı var. Allah'ın (zati-sübuti) sıfatlarına eksik inanılır.

PEYGAMBERLERE İMAN

ETMEK NE DEMEKTİR?

1-Allah'ın göndermiş olduğu bütün elçilerin (25 adet) hepsini kabul etmek ve

2-Peygamberlerin 5 özelliğine, TAM ve EKSİKSİZ KALP ile inanmaya denir.

Mesela: Bir kişi 24 elçiden 1'ine (Hz. İsa'ya) inanmaz ise;

Veya Peygamberin 5 özelliğinden 1'ine (İsmet: günah işlemediğine) inanmaz ise yani günah işlediğine, yalan söylediğine inanırsa iman olmaz, Müslüman olamaz.

"Şüphesiz, Allah'ı ve peygamberlerini inkâr edenler, Allah'a inanıp peygamberlerine inanmayarak ayırım yapmak isteyenler, '(Peygamberlerin) kimine inanırız, kimini inkâr ederiz.' diyenler ve böylece bu ikisinin (imanla küfrün) arasında bir yol tutmak isteyenler var ya; işte onlar gerçekten kâfirlerdir. Biz de kâfirlere alçaltıcı bir azap hazırlamışıdır."(Nisâ suresi, 150-151. ayetler.)

KUTSAL KİTAPLARA İMAN ETMEK NE

DEMEKTİR?

1-İlk 3 Kitabın Allah tarafından gönderildiğine ama sonradan insanlar tarafından BOZULDUĞUNA VE Kur'an'ın BOZULMAMIŞ, SON gerçek ilahi kitap olduğuna; kıyamete kadar bozulmayıp İnsanların ihtiyacına cevap vereceğine, **GÜNÜMÜZDE DE GEÇERLİ OLDUĞUNA;**

2- İçinde geçen ayetlerin **HEPSİNİN** doğru olduğuna şüphe duymadan hepsine TAM ve EKSİKSİZ KALP ile inanmaya denir.

Örnek: Bir kişi Kur'an'ın %99 ayetine inanıp 1 ayetine inanmazsa, inkâr ederse iman olmaz, Allah katında Müslüman olamaz.

"Yoksa siz kitabın bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz? Sizden böyle yapan kimselerin cezası dünyada zelim olmak, ahirette ise şiddetli bir azaba uğramaktır." (Bakara: 85)
"İşte bu (Kur'an) bir hidayettir. Rablerinin ayetlerini inkâr edenler ise, onlar için, en iğrenç ve şiddetli olanından acı bir azap vardır. (CASİYE/11)